

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. X. Quomodo filij se erga Parentes & fratres, nurus erga suas socrus,
& cognati affinesque inter se gerere debeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

parentis: habuitque ipse filios adeo improbos, vt propter illorum peccata regnum ipsum perierit. Ac propterea per Ezechielem Prophetam dixit Deus populo suo: *omnes anima mea sunt; vt anima patris, ita & anima filii, mea est: anima, quæ peccauerit, ipsa morietur. Et vir si fuerit iustus, & fecerit iustitiam: in præceptis meis ambulauerit, & iudicia mea custodierit: hic iustus est, & vita viuet. Quod si genuerit filium latronem, effundentem sanguinem: filius hic morte morietur. Qui si genuerit filium, qui videns omnia peccata patris sui timuerit, & non fecerit simile ei, sed iudicia mea fecerit, & in præceptis meis ambulauerit: hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vita viuet: anima quæ peccauerit, ipsa morietur. filius non portabit iniquitatem patris, & pater non portabit iniquitatem filii: iustitia iusti super eum erit, & impietas impii erit super eum.*

Ezech. 18. 4.
10.

QVAMVIS autē bono parenti non sit sufficiens solatium, quodd omnes suas partes explens, se ipsum à culpa, & morte liberet, si nihilominus videat filium misere & infelicitate in peccata labi, & damnari: non tamen debet propterea se alicui periculo Deum effendendi exponere, nec anima sua pacem turbare, quando iam nullum potest adhiberi remedium: sed ad misericordiam diuinæ pedes recurrat, se seque prosternens, occulta Dei iudicia veneretur; supplexque petat, ne & ipsum deserat, ita pater post filium pereat. Licet quidem nec à ratione alienum est, talem filij iacturam desistere, sicut flebat Dauid infelicem Absalom filij sui mortem dicens: *fili mi Absalom, Absalom fili mi: quis mihi tribuat vt ego moriar pro te, Absalom fili mi.* potius enim propriam corporalem, quam filij spirituales mortem optasset. Non tamen tantum tristitiæ locum dare debet, vt ab ea quasi absorptus, negligat quæ maioris sunt momenti: vt scilicet cymbam ad portum salutis æternæ tam propriæ, quam reliquorum filiorum, quos à Deo accepit, diligenter dirigat.

Si non potes
alios, serua
teipsum.

2. Reg. 18. 33

CAPVT X.

QVOMODO FILII SE ERGA PARENTES ET
fratres nurus erga suas socrus, & cognati affinesq;
inter se, gerere debeant.

QVIA status matrimonij, locum adferat multitudinem & varietatem cognatorum, consanguinitate & affinitate coniunctorum, quorum aliqui maiores, alij minores, alij æquales inter se sint: oportebat aliqua perfectionis documenta indicari, quæ ad mutuam inter se perfectam pacem & concordiam seruandam erant necessaria. Cum igitur hæc documenta tradiderimus à maioribus erga minores, hoc est à pa-

2.2. q. 101.
a. 1.

Religio
Deum

Pietas pa-
rentes re-
spicit.

Honor pa-
rentum pra-
ceptum cum
promissione.

a Ephes. 6. 1.
Coloss. 3. 20.
Exo. 20. 12.
2. 2. q. 101. a.
2. 2. in Eph.
6.

Honor.
1.
Reuerentiã.
2.
Obedientiã.

b Luca 14.
10.

rentibus erga filios seruanda: superest ea nunc tradere, quæ ad *minores* erga maiores, & ad *æquales* inter se pertinent, initio factò à *filiorum* erga parentes obligatione, cui vt satisfiat, est virtus quædam specialis, quam Philosophi *PIETATEM* appellant, quæ (teste S. Thoma) in genere extenditur ad cultû & obsequium *cognatis* omnibus debitum, nominatim tamen *parentibus*: à quibus & Esse & vitã, quam habent, acceperunt. Nam quemadmodum virtus *Religionis* omnes homines inclinatur ad exhibendum Deo supremum cultum, honorem, & subiectionem, quam illi tanquam supremo patri, primoque totius Esse & vitæ, quam habent, omniumq; bonorû quibus fruuntur, principio debent: ita *PIETAS* filios inclinatur ad reddendum parentibus honorem, obsequium & subiectionem, tanquam naturali principio sui Esse, vitæ, & institutionis, ac educationis, quam habere debent, vt ipsa vita sit bona: parum enim emolumentum adferret, quod pater institueret ac gubernaret benè filium, si hic non se illi subijceret ac obediret.

CVM autem hæc obligatio mutua sit, & vtrique parti communis: noluit tamen Deus parentum obligationem ad filios exprimi inter decem Decalogi præcepta: quia naturalis *amor*, quem erga illos habent, & ipsorum filiorum *necessitas*, id ab eis continè exigit, reuocatque in memoriam obligationem, qua ad ipsos prospiciendum tenentur. Ipsorum tamen filiorum obligationem voluit exprimi in *primo secunde* tabulæ præcepto, in qua continentur præcepta, quæ vnusquisque erga suos proximos seruare debet: eò quod filiorum erga parentes amor soleat cum ætate refrigescere; præcipue cum hi ad senilem ætatem peruenerint, à quibus propterea commoditatem nullam expectant, sed aliqua potiùs incommoditate afficiuntur, cum paternis bonis, ipsi viuuntibus, vt pro arbitrio non liceat. Et hanc ob causam soli huic præcepto inter septem reliqua, quæ versùs proximos sunt seruanda, adiecit Deus specialem illud seruantibus *promissionem*, vt notauit Apostolus, dicens: *a filii obedite parentibus vestris in Domino, hoc enim iustum est. ait enim honora patrem tuam, & matrem tuam, (quod est mandatum primum in promissione) vt bene sit tibi, & sis longæuus super terram.* Verbo autem *honorandi*, ait S. Thomas triplicè obligationem intelligi. *Prima* est, exhibendi *reuerentiã* & cultû parentibus, tanquam principio naturalis nostri Esse: exhibendus enim illis est honor, quem ipsorû dignitas exigit, & ratio dicit. *Secunda* est, *obediendi* in rebus omnibus, quæ non sunt Deo contraria: id enim insinuat verbum illud *obediendi in Domino*, hoc est, ne sit obedientia in re, quæ Deo displicet, sed quæ placet, & intentione principali ipsi Deo placendi: nam in re, quæ Deo displicet, eiusque præceptis contraria est, non debent parentibus obedire, sed eos potiùs odisse sancto illo odio, de quo Christus D. N. dixit: *b qui non odit patrem suum non potest meus esse discipulus.*

Quæ

Quæ obedientia in excellenti illa perfectione esse debet, quam Apostolus commendat seruis erga suos dominos, sicut suo loco est declaratum. Et quidem filij ad eam perfectiorem obedientiam, & maiori cum amore exhibendam tenentur, quod esse filium excellit conditionem & rationem seruorum. Tertia obligatio est, filiorum seruiendi parentibus, eosque cum indigent, sustentandi: visitando eos, & eorum curam gerendo cum ægrotant; eisque in rebus omnibus necessarijs *subueniendo*, cum senes iam sunt, & pauperes. Hoc autem facientes filij, *promissiones Dei* obtinebunt, tam *temporales*, huius vitæ, quàm *spirituales & æternas*, quæ per illas significantur: quod scilicet benè illis erit, ac prosperè in corpore & anima, diuque vitam protrahent in hoc sæculo, si ita illis expediet: aut, si non, in altera vita, quæ est terra viuentium in æternum. c *Nam pietas*, ait Apostolus, *ad omnia utilis est: promissionem habens vitæ, quæ nunc est, & futura.*

§. 1. Huius præcepti fauores, vel maledicta.

CLARIUS hæc explicat Ecclesiasticus, referens duodecim singulares fauores, quos Deus exhibet filiis huius præcepti custodibus, & maledicta, quæ eiuldem transgressoribus eueniunt. a *Iudicium* (inquit) *patris audite filii, & sic facite ut salui sitis. Deus enim honorauit patrem in filiis: & iudicium matris exquirens, firmavit in filiis. Qui diligit Deum exorabit pro peccatis, & continebit se ab illis, & in oratione dierum exaudietur. Et sicut qui thesaurizat, ita & qui honorificat matrem suam. Qui honorat patrem suum, iudicabitur in filiis, & in die orationis suæ. Qui honorat patrem suum, vita viuet longiore: & qui obedit patri, refrigerabit matrem. Qui timet dominum honorat parentes, & quasi Dominus seruet his, qui se genuerunt. In opere & sermone, & omni patientia honora patrem tuum, ut superueniat tibi benedictio à Deo, & benedictio illius in nouissimo maneat. Benedictio patris firmat domos filiorum: maledictio autem matris eradicat fundamenta. Ne glories in contumelia patris tui: non enim est tibi gloria, sed confusio, gloria enim hominis ex honore patris sui, & dedecus filii pater sine honore. Filii, suscipe senectam patris tui, & non contristes illum in vita illius: & si defecerit sensu, veniam da, & ne spernas eum in virtute tua: elemosyna enim patris non erit in obliuione. Nam pro peccato matris restituetur tibi bonum, & iniustitia edificabitur tibi, & in die tribulationis commemorabitur tui: & sicut in sereno glacies soluentur peccata tua. Quam male fama est, qui derelinquit Patrem: & est maledictus a Deo qui exasperat matrem.* Omnia hæc sunt Spiritus Sancti verba, quorum veritas confirmata est multis historijs sacris, Ecclesiasticis, ac prophanis, in quibus multa referuntur prodigiosa *exempla*, quæ eueniunt: in quibus apparet, aut remunerasse Deum bonorum filiorum obedientiam, aut malorum improbitatem puniuisse. Bonorum testes sunt prosperi & felices euentus, b *Sem & Iaphet*, eod quod patris Noë nuditatem operuissent felicitas

Tr. 3.
cap. 3.

3.
Subuentio-
nem posu-
lat.

c Tim. 1. 3.

a Ecl. 3. 2.
12. Fauores
& maledi-
cta circa
honorem pa-
rentum.

Exempla
bonorum fi-
liorum.

b Gen. 6. 26.

e cap. 27. 9.
d cap. 37. 2.
e cap. 47.

c *Isaac*, ob præstitam patri suo Abraham simplicem, & ad nutum obedientiam; & patriarchæ d *Ioseph* ob amorem ac zelum, quem habuit in domum patris sui Iacob. Sed his omissis exemplis ad eò omnibus notis, vnum tantum valde memorabile adferam, quòd euenit inter Gentiles, vt refert Aristoteles in libro de mirabilibus mundi: inter quæ refert in Sicilia olim ex ignita quadam voragine igneum quendam torrentem certis temporibus prorumpere consueuisse, qui omnia vicina loca longè lateque depopulabatur: & cum quodam tempore vehementius exundaret, omnesque habitatores sese in fugam darent, senex quidam ob senilis corporis impedimentum fugere non poterat: hic videns filium vnà cum alijs properantem, illum ad se vocauit, petijtque vt in ea extrema necessitate ipsi adesset, substitit filius, & accepto in humeros patre, perrexit, lentiùs quidè paterno onere grauatus: cum verò *amnis* intumesceret, diuinitus factum est, vt *medius diuideretur*, ita vt liberum transitum filio patrem gestanti relinqueret. patre igitur in tuto collocato, alios, qui præcedebant, ac celeriter fugiebant, est assecutus. Quam insignem filij erga parentem charitatem, Deus compensauit prodigiosè illum ex periculo ignis educendo, vitamque ei longam largiendo, quia ipse mortis periculo, vt patrem ab ea liberaret, sese exposuit.

Pietatis in
parentes
magna iustitias.

Improbis
vna filiorum
pauca.

Lib. de dec.
Præcept. ser.
5. de 4. Præcepto.

Capo filij
impy sit
busto.

e Pro. 30. 17.

De improbis etiam & nequam filijs plurima adferri possent exempla, qui horrendo & funesto suo interitu cæteris terrori esse possunt: taceo verò impudentem illum *Cham*, qui patri suo nudato illudit; & *Ruben*, qui ob insignem Iacobo Patri contumeliara irrogatam, ius primogenituræ, sacerdotium, ac imperium, duplicemque hæreditatem (quæ illi, ratione primogenituræ, debebantur) amisit; & filios *Heh*, pijs parentis sui monitis nõ acquiescentes; & *Absalonem*, qui etiam in patrem rebellare ausus est: aliaque celebria, & omnibus passim nota exempla prætereo: vnum tantum hic describam, quod à S. Bonauentura refertur de filio quodam, qui splendide quotidie cum vxore sua epulabatur; pauperculum interim patrem fabis, victitare sinebat. hic pater, cum die quadam filij domum adijisset tempore, quo mensæ ille accumbebat, & caponem sibi paratum habebat: vbi autem patrem adesse comperit caponem armario includi fecit, solitum patri cibum tantum præbens. Patre itaque iam abeunte, caponem educere dum vult, in *busonem* ingentem conuersum reperit, quem in faciem & oculos insipientem auellere nulla arte aut ratione potuit, donec eius veneno infectus expiraret: Deo impiam filij in patrem crudelitatem, horrenda hac morte puniente. Vt enim benè ait Sapiens; e *oculum*, qui *subiannat patrem*, & qui *despicit partum matris suæ*, effodiant eum *corui de torrentibus*, & comedant eum *filii Aquilæ*, quasi dixerit: dignus est, qui in cruce pendens moriatur, in qua à coruis & Aquilis deuoretur & lauetur. Nominat autem his viuaces & lon-

ganas has aues, vt ex huiusmodi iustitiæ diuinæ executoribus colligatur, nihil erga parentes immo rigerum, ac nefarium, etiam hic longiori se vita priuare, quam Deus promittit legem de parentibus honorâdis seruantibus: quæ lex etiam huiusmodi punitiones & supplicia constituit. Strictè enim Hebræis olim Deus præcepit, vt *filius, qui parentes percussisset, aut maledixisset, morte moreretur*. Neque enim viuere meretur, qui tantam erga illos, à quibus vitam accepit, ingratitude ostendit: & alibi dicit: *g filium contumacè & proteruum, qui non audierit patris ac matris imperium, & ab eis coërcitus, obedire contempserit, ducent eum ad seniores ciuitatis, dicentq;: filius noster hic proteruus & contumax est, monita nostra audire contemnit, comessationibus vacat, & luxuria atque conuiuio: lapidibus eum obruet populus ciuitatis & morietur, vt vnuerfus Israel audiat & pertimescat*. Denique labores, quos patres in filijs educandis sustinuerunt, continuo clamant, exiguntque vt filij ipsos ament, ac venerentur: honorem (inquit Tobias filio suo) *habebis matri tue omnibus diebus vite eius. Memor enim esse debes, quæ & quanta pericula passa sit propter te in utero suo*. Et Ecclesiasticus ait: *i honora patrem tuum, & gemis matris tue ne obliuiscaris. Memento quoniam, nisi per illos, natus non fuisses, & retribue illis, quomodo & illi tibi*: sed cum par pari referre non possis: refer saltem summum quod poteris, cum summa charitate.

Exo. 20. 15.

Deu. 21. 18.

h Tob. 4. 3.

i Eccl. 7. 29.

SED non expedit cælestem Apostoli Rhetoricam silentio præterire, quæ in suis Epistolis hæc monita tradens, ea inserit inter alia, quæ multum conferunt ad ea exequenda. Præmittit enim *amorem*, quo se mutuo pater & mater, tanquam probi coniuges, diligere debent; & *obedientiam*, quam vxor debet suo viro exhibere: vt vtrumque exemplo sit ipsis filiis: post ipsa verò monita, suauem ponit rationem, qua debent parentes filios suos tractare, *ne illos scilicet ad iracundiam pronocent, aut i pusillo fiant animo*: ne occasionem accipiant imminuendi, aut etiam abiiciendi reuerentiam & amorem, ac deficiendi in obedientia & subiectione debita, quæ plurimum dependet ex modo, quo à parentibus tractantur; nam si illi erga filios opere ipso ostendant se patres: filij quoq; ostendent se reipsa tales erga ipsos.

Qualis pater talis filius.

k Ephes. 6. 4.
l Coloss. 3. 20.

§. II. Ex huius Præcepti obseruatione amor & concordia oriuntur.

EX eadem quoque radice amor & concordia oritur, quæ inter ipsos filios esse debet, mutuo se tanquam bonos fratres amando; & alter alteri, quod sibi metipso cuperet, optando: vt naturali sanguinis amori supernaturalis amor Christi adiungatur, qui illum comiterur, moderetur, ac perficiat: ne ad extrema excessus aut defectus declinet, quæ veram cha-

*Fraterna
dilectio.*

a *Ecd. 25. 1.*
b *Pro. 6. 19.*
c *cap. 18. 19.*

Ita Ianfen.

d *Genes. 4. 5.*
e *cap. 27. 41.*
f *cap. 37. 4.*

*Radix dis-
cordia.*

g *Tob. 10. 13.*

*Nurus so-
crum amat.*

*exemplo
Ruth.*

ritatem lædunt: siue contra Christi legem ita frater ametur, vt eius causa illam transgrediatur: cum tamen in tali casu, non amandus, sed odio habendus sit, quemadmodum de ipsis parentibus est dictum: aut contra naturali legi non pareat, quæ mutuam inter fratres amorem seruandum iubet: qui amor valde a placet Deo & hominibus, ac propterea vehementer idem b *Dominus odit eum, qui seminat inter fratres discordias*: qui alibi addit: c *fratrem, qui adiuuatur à fratre, esse quasi ciuitatem firmam: & iudicia quasi vestes vrbinum*: id est cum lites & contentiones inter ipsos oriuntur. Nam

quod fortiores ex concordia fiunt ad se mutuo tuendos: eod sunt ex discordia magis terribiles ad se mutuo offendendos. Cum enim hæc eoufque peruenit, vt naturale sanguinis vinculum frangat, aded progressa censenda est, vt difficillimè reparetur, cuius exemplum est in discordia, quam habuit d *Cham cum fratre suo Abel & e Esau cum Jacob, & filii f Jacob, cum fratre suo Ioseph*. Hæc discordia ex inuidia, aut cupiditate vt plurimum oritur. Nam cum fraternitas modum quendam æqualitatis secum adferat, dolet improbus, fratrem sibi in natura aliàs æqualem, præferri in bonis gratiæ aut fortunæ; at charitas, quæ naturalem fraternitatem perficit, nouit bene has discordias præuenire per modos & media in tertio Tractatu posita. Quidquid enim ibi est dictum de charitate inter proximos seruanda, maiorem vim habet inter fratres & cognatos. Solùm nunc addam, quod pertinet ad concordiam inter nurus & socrus, quæ raro solent bene conuenire. Ac propterea *Sara* parentes inter bona alia consilia, quæ filia suæ dederunt, cum eam *Tobia* in matrimonium tradidissent, primum fuit, vt g *suos soceros honoraret*, vsi sunt autem verbo *honorandi* quo Deus iubet filios honorare suos parentes vt intelligeret, debere se socerum loco patris, socrum verò loco matris habere, & diligere eos, ac reuereri, obsequiumque eis exhibere, tanquam vera eorū & bona filia: solùm addam celebre & heroicū *RUTH* & *NOEMI* exemplum, quod verè fuit in mundo singulare. *RUTH* enim erga socrum suam omnia præstitit, quæ bona quæuis filia potuisset erga suam bonam matrem: non solùm quàm diu vir eius superuixit: sed, quod amplius est, etiam illo mortuo: nam amor aded erat profundè in corde radicans, vt non dependeret à vita viri.

Quod facile ex eo primum intelligitur, quòd cum videret eam ex regione Moab solam, ac desertam recedere, ita eius est miserta, vt comitari eam constituerit, & in eius contubernio per totam vitam permanere. Ac propterea obtulit se ad paternam domum, & cognatos omnes deserendos: & quod amplius est, ipsos Deos suos, antiquosque mores, & leges: eas verò amplectendas, quas eius socrus præ se ferebat ac profitebatur. Postquam verò in

Bethleem

Bethleem peruenit, fuit illi in omnibus valde obediens; nihil faciens abique eius approbatione, & facultate: omnium verò, quæ faciebat, rationem ei reddebat: & quidquid illa iuberet exequabatur. Laborabat præterea, vt se & illam aleret: & quidquid suo labore comparabat, totum socrus manibus tradebat; & ipsius cibi, quem dono accipiebat, reliquias seruabat, quas ei adferret. Quæ omnia veri amoris erant signa, virratisque valde perfectæ. Quæ merito deberent omnes nurus imitari, vt vera charitate cum suis socrubus coniungantur. Quid verò socrus ipsæ facere debeant, deprehendit in ipsa *Noëmi*, quæ erga Ruth omnia præstitit, quæ bona quæuis mater potuisset in suam filiam. Admisit enim illam in suum contubernium, cum videret, quanta constantia id ipsa desideraret: singularem adhibuit curam, vt amanter & confidenter cum illa ageret; in omnibus eam dirigens, quæ factura erat; suo tempore solatium ei adferre curauit, dirigens eam, vt virum acciperet diuitem, potentem, ac nobilem; offerens ei in dotem; vel modicum illud quod ex proprii viri facultatibus sibi supererat. Et quando Ruth filium peperit, ipsa illum quasi suum accepit, eumque nutrebat, quasi eius esset nutrix; libenterque audiebat vicinas & amicas sibi congratulantes ac dicentes: *h ipsi natum esse filium*. In quibus omnibus amor elucet, quem debent socrus erga suas nurus habere, non solum quamdiu ipsarum filij sunt superfites, quibus illæ nupserant: sed etiam erga iam viduas; permanentes semper in vero amore materno.

Quæ si in lege antiqua sunt gesta, quid meritò fieri debet in noua, quæ verè est *lex amoris*: si Euangelicæ legis gratia, vt *Isaias* ait efficit vt *habitet lupus cum agno, & pardus cum hædo accubet*: cur non sufficiet ad socrus, & nurus in charitate iungendas? si gratia Sacramenti, & matrimonij status efficiunt, vt vir & vxor sint perfectè quasi vnus: cur vir non habeat vxoris suæ parentes tanquam proprios; & vxor similiter, viri sui parentes? vnico duntaxat in casu Saluator noster inter *k Socrus & nurus, discordiam & diuisionem possituram* se ait: sicut etiam inter patres & filios, ac fratres ipsos: cum scilicet aut falsa religio, aut improba alterius vita periculum & occasionem alteri adferret à bona vita aut religione recedendi, aut benè semel proposita mutandi. Si autem in vna fide ac religione vnità & coniunctæ sint: cur non etiam in eisdem moribus consentiant, ne cogantur seorsim & separatim temper viuere? cur non *altera alterius onera portet, vt sic Christi legem adimpleat*: quæ lex est charitatis? cur *minor* propriam voluntatem non mortificet, vt maioris exequatur? & cur *maior* voluntatem suam non flectat, vt in re aliqua minorem recreet? nam alterius mortificatio & tolerantia in causa erit, cur altera quoque se accommodet: semper autè

æquum

Socrus nurum diligat
exemplo
Noemi.

h Ruth. 4.
17.

i Isaias. 11. 6.

k Matth. 10
34.

Luc. 12. 53.

l Galat. 6. 2
Alter ab erit
supportet.

æquum est, vt hæc subiectio & accommodatio ab ea incipiat, quæ magis tenetur se subijcere.

*S. Monica
vntus.*

De Sancta Monica scribitur, quòd cum ob ancillarum murmuraciones non posset socrus pacem cum ipsa habere, ad eò fuerit patientia & prudentia eius admiranda, vt tandem socrus eius valde illam dilexerit, & præcipua fuerit suæ nurus propugnatrix, cum similes nugæ ad se de ea adferrentur.

*Cupiditas
venenum
amoris.
1 Gen. 1. 31.*

Nec minus perniciofa esse solet dissensio inter soceros & generos, & horum cum vxorum fratribus, aut harum cum fratribus virorum, maxime cum alicuius vtilitatis aut proprii commodi occasiones occurrunt: hæc enim cupiditas potissima solet esse radix huius discordiæ: quemadmodum videre licet in ea quæ fuit inter Patriarcham *Iacob*, & socerum suum *Laban*, eiusque filios, vxorum suarum fratres. Qui conquiri ceperant quòd *Iacob* tulisset omnia, quæ fuerunt patris eorum, ac de illius facultate ditatus esset. animaduertens autem *Iacob* faciem *Laban* erga se non esse sicut antea; coactus fuit illos deserere, & in patriam suam redire. nec propterea illi ab eo persequendo destiterunt, ei que auferendo, quæ ipse iuste acquisierat; nisi Deus illius partes egisset, & ealūijs defendisset. Hinc ortū habuit Ecclesiastici illa admonitio: *noli conciliari cum eo, qui tibi insidiatur, & a zelantibus te absconde consilium.* Insinuat enim, soceros eiusque filios in aliquibus negotijs non esse bonos consiliarios: eò quòd sint propriorum commodorum cupidi.

*m Eccl. 17. 7
Sori su-
pēti, exstra
gratiam.*

Sed Christiana charitas & prudentia huiusmodi errores corrigit, magnamque pacem & animorum coniunctionem inter omnes ponit: impellit enim soceros, ad bona consilia suis generis præbenda, & ipsos generos, ad eadem amplectenda, & sequenda. Vt videre licet in aptissimo illo consilio quòd *Ietro* dedit genero suo *Moyse*; quòd ipse magna cum humi-

*Amor hu-
milis,
Exod. 18. 18.
24.*

litate est secutus: eò quòd socero suo esset magna charitate vnitus. Reliqua quæ huc spectant videre licebit in loco paulò superius allegato.

(. .)